

UCHWAŁA Nr XIV/.../2025
RADY GMINY KONIUSZA
z dnia 29 maja 2025 roku

w sprawie rozpatrzenia skargi

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn.zm.) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572), po zapoznaniu się z wynikami postępowania przeprowadzonego przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, Rada Gminy Koniusza uchwala, co następuje:

§ 1.

Postanawia się uznać skargę dwóch mieszkańców Gminy Koniusza złożoną w dniu 12 maja 2025 roku na Sołtysa sołectwa Biórków Mały za bezzasadną, z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Koniusza, zobowiązując Przewodniczącego do doręczenia Skarżącym uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W dniu 12 maja 2025 r. skarżący złożyli do Wójta Gminy Koniusza oraz do Rady Gminy Koniusza skargę na działalność sołtysa wsi Biórków Mały w związku z zarzutami niewywiązywania się przez sołtysa – zdaniem skarżących – z pełnionej funkcji wobec mieszkańców. Także pismem z dnia 14 maja 2025 r. Wójt Gminy Koniusza przekazał na ręce Przewodniczącego Rady Gminy Koniusza do rozpoznania przez Radę Gminy Koniusza, zgodnie z właściwością, skargę na Sołtysa Biórkowa Małego złożoną przez skarżących do Wójta Gminy. Skarga złożona do Rady Gminy oraz do Wójta Gminy jest tożsama w treści i jest rozpoznawana razem.

W skardze skarżący zwrócili uwagę, iż obowiązki sołtysa są ujęte m.in. w Statucie Sołectwa wsi Biórków Mały, z których zdaniem skarżących sołtys Biórkowa Małego się całkowicie nie wywiązuje lub wywiązuje się w sposób nienależyty.

Podkreślić na wstępie należy, iż w polskim systemie prawnym brak jest przepisu wskazującego organ właściwy do rozpoznawania skarg na organ wykonawczy jednostki pomocniczej gminy. Zgodnie z wolą ustawodawcy, zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym, zagadnienie to winno być uregulowane w statucie jednostki pomocniczej. W myśl normy określonej tym przepisem, statut jednostki pomocniczej winien określać w szczególności m.in. zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

Zgodnie z postanowieniami obowiązującego Statutu wsi Biórków Mały (§22) cyt.: „*Nadzór i kontrolę działalności gospodarczej i finansowej sprawuje Rada Gminy poprzez swoje Komisje, Zarząd Gminy i Urząd Gminy.*”

W świetle powyższego, organem, właściwym do rozpatrzenia skargi na sołtysa Biórkowa Małego jest Rada Gminy Koniusza. Rozpatrzenie skargi przez Radę Gminy poprzedzone zostało rozpoznaniem tej skargi przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Koniusza.

W dniu 26 maja 2025 r. odbyło się posiedzenie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Koniusza, dalej: Komisji, na którym przeprowadzona została analiza złożonej skargi. Na posiedzeniu Komisji w dniu 26 maja 2025 r. wyjaśnienia w sprawie zarzutów podniesionych w skardze złożył sołtys wsi Biórków Mały.

Komisja zapoznała się z wyjaśnieniami sołtysa i ustaliła, co następuje.

W skardze skarżący zarzucili sołtysowi wsi Biórków Mały brak inicjatywy w zakresie zaspokajania potrzeby niesienia pomocy potrzebującym mieszkańcom, w tym niepodejmowanie mediacji i interwencji w sprawach mieszkańców sołectwa wsi Biórków Mały (punkt 1 skargi). Jak wynika z treści skargi, dotycząca tego zarzutu sprawa dotyczy konfliktu pomiędzy dwoma konkretnymi mieszkańcami sołectwa Biórków Mały. Jak wynika z wyjaśnień, sołtys zgłosił zdarzenie właściwym służbom, zatem w ocenie Komisji dopełnił on w tym względzie swoich obowiązków. Nadmienić należy, iż pełnienie funkcji sołtysa nie wiąże się z rozstrzyganiem konfliktów pomiędzy mieszkańcami, które to rozstrzyganie polegać miałyoby na fizycznej aktywności Sołtysa celem przeciwdziałania bójkom, rękoczynom czy innym tego rodzaju zdarzeniom. Dokonane zgłoszenie zdarzenia właściwym służbom wyczerpuje w ocenie Komisji obowiązek podjęcia działań przez sołtysa. W świetle powyższego, zarzut ten nie znajduje uzasadnienia.

Następnym stawianym w skardze zarzutem (punkt 2 skargi) jest brak dbałości Sołtysa o porządek we wsi, który pomimo akcji organizowanej przez Urząd Gminy w Koniuszy „Sprzątanie świata” w kwietniu 2025 roku nie podjął takich działań z mieszkańcami miejscowości. Według opinii członków Komisji, zarzut ten nie znajduje uzasadnienia z uwagi na to, iż udział w akcji sprzątania świata był fakultatywny, nie zaś obowiązkowy. Uznano za zasadne wyjaśnienia Sołtysa dotyczące tego, iż przez wieś przebiega droga zaliczona do kategorii dróg wojewódzkich, na której jest intensywny ruch

pojazdów, w związku z czym za zasadne uznać należy nienarażanie na przebywanie wzdłuż tej drogi mieszkańców wsi w czasie akcji sprzątania świata.

W odniesieniu do zarzutu (punkt 3 skargi) dotyczącego niewywiązywania się z obowiązku zwoływania zebrań wiejskich zgodnie z zapisem Statutu wsi Biórków Mały nie rzadziej niż 2 razy w roku, Komisja stwierdza, iż – jak wynika z wyjaśnień sołtysa, zebrania wiejskie odbywają się wtedy, kiedy jest potrzeba ich zwołania. W ocenie członków Komisji, pomimo zawartej w Statucie sołectwa regulacji wskazującej na obowiązek zwołania w roku dwóch zebrań wiejskich, podkreślić należy, iż to sołtys jest najbliższym mieszkańcom, w związku z czym to sołtys jest najbardziej zorientowany co do potrzeb zwołania zebrania wiejskiego i jeśli w danym roku nie było potrzeby zwoływania drugiego zebrania w Biórkowie Małym, to członkowie Komisji akceptują wyjaśnienia Sołtysa w tym zakresie.

W kwestii zarzutu dotyczącego lekceważenia przez sołtysa w opinii skarżących mieszkańców i nieodpowiadania na skierowane do niego listy i zapytania (punkt 4 i 11 skargi), Komisja stwierdziła, iż przyjmuje wyjaśnienia sołtysa w tym zakresie. Jak wynika z wyjaśnień sołtysa, dotychczas nie były kierowane doń żadne pisma, oprócz pism składanych przez skarżących. Brak odpowiedzi na te pisma był spowodowany tym, iż skarżący uczestniczyli w zebraniu wiejskim i w ocenie sołtysa nie było potrzeby kierowania do nich odrębnej w tym przedmiocie korespondencji. Komisja uznaje te wyjaśnienia za zasadne.

Kolejnym zarzutem (punkt 5 skargi) jest brak inicjatyw – zdaniem skarżących „inicjatyw” sołtysa nie potwierdzają żadne dokumenty. Zdaniem Komisji, zarzut ten jest nieprecyzyjny i sformułowany w sposób niejasny, zatem Komisja postanawia nie odnosić się do tego zarzutu.

W odniesieniu do zarzutu (punkt 6 skargi) dotyczącego braku potwierdzenia dokumentacji związanej z działalnością sołectwa, w tym braku protokołów z przeprowadzonych zebrań wiejskich, wskazuje się, iż z wyjaśnień sołtysa wynika, że w 2022 i w 2023 brak zebrań wiejskich spowodowany był pandemią wirusa SARS-CoV-2, w związku z powyższym, skoro nie było zebrań, to nie było również protokołów.

Następnym zarzutem podnoszonym w skardze (punkt 7 skargi) jest brak składania przez sołtysa sprawozdań ze swojej działalności podczas zebrań wiejskich. Wedle wyjaśnień sołtysa sprawozdania składane są w formie ustnej. Statut Sołectwa nie precyzuje, w jakiej formie mają być składane sprawozdania, zatem może to być również sprawozdanie ustne, natomiast jeśli mieszkańcy mają wątpliwości czy dodatkowe pytania co do działalności sołtysa, to mogą dodatkowo podnosić swoje zastrzeżenia czy pytania. Komisja uznaje to wyjaśnienie za zasadne.

Kolejnym zarzutem ze strony Skarżących (punkt 8 skargi) jest brak znajomości własnej miejscowości i potrzeb mieszkańców. Zdaniem Skarżących sołtys uważa, że ich (potrzeb) nie ma, ignoruje ich (mieszkańców) potrzeby i nie daje możliwości rozwiązania wspólnych tematów podczas dyskusji. W opinii Komisji i po złożeniu w tym zakresie wyjaśnień przez sołtysa, stawiany zarzut ocenić należy jako niezasadny. Wskazano, iż aktualny sołtys pełni funkcję sołtysa Biórkowa Małego od ponad 30 lat i mieszka w tej miejscowości od urodzenia. Zdaniem Komisji, sama ta okoliczność jest wystarczająca dla potwierdzenia wyjaśnień Sołtysa, iż zna on swoją miejscowość i jej mieszkańców.

W odniesieniu do zarzutu ujętego w kolejnym punkcie skargi (punkt 9 skargi), tj. braku formalnych wniosków w formie pisemnej i dokumentów potwierdzających fakt, iż sołtys z nimi występował, Komisja stwierdza, iż przepisy obowiązującego porządku prawnego, w tym także obowiązujących na obszarze Gminy Koniusza aktów prawa miejscowego, nie statuują obowiązku pisemnego dokumentowania każdej inicjatywy czy wniosku. Ponadto wszystkie przywołane w tym punkcie zastrzeżenia koncentrują się wokół kwestii usuwania drzew z działek prywatnych należących do mieszkańców, które to zagadnienie wykracza poza kompetencje sołtysa. W świetle obowiązujących regulacji ustawy o ochronie przyrody, jedynym podmiotem właściwym do decydowania co do konieczności usunięcia drzewa z działki będącej własnością osób fizycznych jest właściciel tejże działki, który jako jedyny jest władny zgłosić w Urzędzie Gminy zamiar wycięcia drzewa. Pomimo

jednakże braku kompetencji w tym zakresie, jak wynika z wyjaśnień sołtysa, pomagał on właścicielowi działek w dopełnieniu koniecznych formalności w celu zgłoszenia zamiaru wycinki.

Kolejnym zarzutem wobec działalności Sołtysa (punkt 10 skargi) jest zarzucany sołtysowi brak jego inicjatywy w sprawie dotyczącej brakującej części oświetlenia ulicznego Biórkowa Małego. Jak wynika z wyjaśnień sołtysa, temat projektowania i wykonania tego oświetlenia podejmowany jest od dłuższego czasu. Projekt oświetlenia miał być realizowany w poprzednich latach, jednakże ze względu na wysokie koszty jego wykonania i brak wystarczających środków finansowych w tamtym czasie w budżecie gminy, projekt ten nie znalazł wówczas uznania w Radzie Gminy Koniusza. Aktualnie temat ten jest ponownie omawiany, albowiem w bieżącym roku realizowany jest fundusz sołecki, a środki przyznane sołectwu Biórków Mały w ramach tego funduszu pozwolą na ponowne podjęcie tego zagadnienia.

W odniesieniu do zarzutu (punkt 12 skargi) dotyczącego podejmowania przez sołtysa działań mających na celu ośmieszenie mieszkańców, którzy mają odmienne niż sołtys zdanie, sołtys na posiedzeniu Komisji zaprzeczył występowaniu takich sytuacji. Skarżący nie sprecyzowali w skardze, o jakie konkretnie sytuacje chodzi, zatem z uwagi na brak uzasadnienia tego zarzutu w ocenie Komisji nie jest możliwe odniesienie się do niego.

Odnosząc się do zarzutu (punkt 13 skargi) dotyczącego informowania przez sołtysa i zapraszania na zebrania wiejskie wsi Biórków Mały osób niebędących jego mieszkańcami wsi w celu – cyt. „własnej obrony”, Komisja ustaliła, co następuje. Powszechnie wiadomym jest, że miejscowość Biórków Mały położona jest wzdłuż drogi wojewódzkiej oraz iż część domów znajdujących się przy tej drodze administracyjnie nie należy do Biórkowa Małego, lecz do Biórkowa Wielkiego. Część mieszkańców tych domów pomimo tego, iż administracyjnie należą do Biórkowa Wielkiego, to od zawsze, z racji takiego usytuowania ich domostw (w bezpośrednim sąsiedztwie innych domów w Biórkowie Małym i w znacznej odległości od centrum wsi Biórków Wielki) ich życie związane jest raczej z miejscowością Biórków Mały i utożsamiają się oni bardziej z tą miejscowością, niż z miejscowością, do której administracyjnie należą. Z tego powodu tematy poruszane na zebraniach wiejskich w Biórkowie Małym niejednokrotnie dotyczyć będą również i tych mieszkańców. W ocenie Komisji, jeżeli ci mieszkańcy (w istocie Biórkowa Wielkiego) wyrażają chęć uczestnictwa w zebraniach wiejskich Biórkowa Małego, to sołtys co do zasady nie może im tego zabronić. Wiadomym jest natomiast, iż ich uczestnictwo ma służyć powzięciu informacji na temat spraw sołectwa, bez możliwości głosowania czy decydowania o tych sprawach. Dodatkowo także członkowie Komisji zgodnie twierdzą, iż trudno wymagać od sołtysa, aby odpowiadał on za zachowanie osób biorących udział w zebraniach wiejskich. W sytuacji, kiedy jakieś osoby naruszają spokój i porządek na zebraniu, sołtys – jak wyjaśnił – zwraca uwagę takim osobom na ich niewłaściwe zachowanie.

Kolejnym zarzutem (punkt 14 skargi) kierowanym w stosunku do sołtysa jest brak świadomości sołtysa, że pełniona przez niego funkcja ma – cyt. „służyć wszystkim mieszkańcom a nie wybrancom”. W odpowiedzi na ten zarzut sołtys wyjaśnił, funkcja sołtysa to funkcja, którą pełni on w służbie wszystkich mieszkańców sołectwa. Z racji ogólnikowego sformułowania tego zarzutu, Komisja nie jest w stanie się do niego odnieść.

W odniesieniu do zarzutu (punkt 15 skargi) dotyczącego braku zaangażowania i orientacji sołtysa w zadaniach do wykonania w miejscowości i w świetle wyjaśnień sołtysa w tej sprawie Komisja ustaliła, co następuje. W odniesieniu do funduszu sołeckiego wskazać należy, iż w tej sprawie odbyło zebranie wiejskie. Fundusz sołecki realizowany jest począwszy od bieżącego roku. Kwota przyznana dla sołectwa w ramach funduszu uzależniona jest od liczby mieszkańców sołectwa. Zadanie, jakie jest realizowane ze środków funduszu sołeckiego w Biórkowie Małym, to projekt oświetlenia ulicznego dla 4 odcinków i na to zadanie przeznaczona została w całości kwota zaplanowana dla miejscowości Biórków Mały na rok 2025. Wobec powyższego podnoszone w tym punkcie zarzuty nie znajdują uzasadnienia. Dodatkowo także przepisy prawa nie przewidują, aby na zebraniu wiejskim dotyczącym

tematów istotnych dla danej uczestniczył pracownik gminy. Powyższego nie zmienia okoliczność, iż tematem obrad jest kwestia zagospodarowania środków przyznanych sołectwu w ramach funduszu sołeckiego.

Następnym zarzutem (punkt 16 skargi) jest stawiany sołtysowi zarzut braku działań społecznych dla mieszkańców, w tym zarzut braku organizacji różnych wydarzeń społecznych i kulturalnych na terenie sołectwa, służących integracji mieszkańców. Komisja ustaliła, że co do zasady sołtys nie ma prawnych możliwości organizowania we własnym zakresie tego rodzaju wydarzeń, spotkań, festynów, pikników itp. Może być on jedynie inicjatorem tego rodzaju imprez, niemniej jednak nie posiada on prawnych możliwości zawierania umów na takie okoliczności, w przeciwieństwie do posiadających osobowość prawną i mogących występować w stosunkach cywilnoprawnych podmiotów w rodzaju Ochotniczych Straży Pożarnych (stowarzyszeń) czy Kół Gospodyń Wiejskich.

W odniesieniu do ostatniego zarzutu (punkt 17 skargi) dotyczącego braku działań edukacyjnych promujących zdrowy styl życia czy propagujących właściwe postawy na rzecz ochrony środowiska w miejscowości Biórków Mały stwierdzić należy, iż skoro – jak wynika z wyjaśnień sołtysa – nikt z mieszkańców nie zgłaszał propozycji i potrzeb w tym zakresie, to trudno uznać sołtysa odpowiedzialnym za brak tego rodzaju inicjatyw.

Członkowie Komisji, po przeanalizowaniu skargi i wysłuchaniu wyjaśnień Sołtysa, zgodnie uznali, iż rozpoznawana przezeń skarga jest bezzasadna. W ocenie Komisji, część zarzutów podnoszonych w skardze nie została skonkretyzowana w sposób pozwalający szczegółowo się do nich odnieść, a złożone przez sołtysa wyjaśnienia zasługują na uwzględnienie. Ponadto nie bez znaczenia jest okoliczność, iż dotychczas przez ponad 30-letni okres działalności aktualnego sołtysa nie wpłynęła żadna skarga ani pismo od mieszkańców sołectwa Biórków Mały, które zawierałoby jakiegokolwiek zastrzeżenia co do jego działalności. Powyższe stanowi zatem także w ocenie Komisji dodatkowo odzwierciedlenie faktu, iż współpraca mieszkańców i sołtysa nie budzi zastrzeżeń.

Na marginesie zauważyć należy, iż w ocenie Komisji, pomimo zwyczajowych reguł dotyczących funkcjonowania sołectwa, organizacji zebrań wiejskich i współpracy z mieszkańcami, sołtys stosować się winien do regulacji zawartych w Statucie Sołectwa Biórków Mały. Podkreślono potrzebę respektowania przez Sołtysa zapisów Statutu Sołectwa dotyczących sporządzania protokołów z zebrań oraz składania sprawozdań, na co zwrócono uwagę sołtysa. Powyższe jednakże w ocenie Komisji nie zmienia opisanego wyżej sposobu rozpatrzenia złożonej skargi jako niezasługującej na uwzględnienie. Komisja nie dopatrywała się w postępowaniu sołtysa takiego naruszenia obowiązków i uprawnień, które skutkowałyby uwzględnieniem skargi. Wobec powyższego Komisja uznała skargę złożoną na sołtysa Biórkowa Małego za bezzasadną.

Mając powyższe na uwadze, Komisja Skarg, Wniosków i Petycji rekomenduje Radzie Gminy Koniusza rozstrzygnięcie tej sprawy zgodnie z powyższą argumentacją i uznanie skargi za bezzasadną.

Rada Gminy Koniusza, po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, rozpatrując skargę na działalność sołtysa wsi Biórków Mały, w całości podziela stanowisko Komisji i uznaje je za własne, tym samym uznając skargę za bezzasadną. Rada Gminy Koniusza uznaje, iż w niniejszej sprawie podjęto wymagane przepisami prawa działania, a zatem przedmiotową skargę należy uznać za bezzasadną stosownie do dyspozycji art. 229 pkt 3 ustawy K.p.a. Rada Gminy Koniusza nie dopatruje się uchybień w działaniu Sołtysa wsi Biórków Mały, brak jest zatem podstaw do stawiania sołtysowi zarzutu niewłaściwego wykonywania pełnionej przezeń funkcji.

W niniejszej sprawie, co zostało wykazane powyżej, organ działa według właściwości miejscowej i rzeczowej, zatem skarga powyższa jest bezpodstawna.

Zarazem stosownie do art. 239 K.p.a informuje się skarżącego, iż w przypadku, gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności, organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy, bez zawiadamiania skarżącego.